

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 13P/233/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712212108
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Krištofík
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2014:1712212108.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta sudcom JUDr. Miroslavom Krištofíkom vo veci starostlivosti o maloleté deti L., Y., I. XX. XX. XXXX, F. F., I. XX. XX. XXXX, obe bytom u matky v konaní zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Galanta, deti rodičov, matky I. J., I. XX. XX. XXXX, Z. O. Ú. X. XXXX/X, otca B. L., I. XX. XX. XXXX, Z. E. N., X. XXX/XX, v konaní zastúpený advokátom Mgr. Petrom Magdálíkom, so sídlom Galanta, Vajanského 1520, o návrhu matky na zvýšenie výživného, dňa 24. 09. 2014 takto

rozhodol:

Súd zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca na mal. Y. zo sumy 50,- EUR mesačne na sumu 80,- EUR mesačne, na mal. F. zo sumy 50,- EUR mesačne na sumu 70,- EUR mesačne počnúc od 1.9.2013 na obe maloleté deti, s tým, že výživné je splatné vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletých.

Zročné výživné na mal. Y. za obdobie od 1.9.2013 do 24.9.2014 vo výške 390,- EUR súd otcovi povoľuje splácať v pravidelných mesačných splátkach po 15,- EUR spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej až do zaplatenia.

Zročné výživné na mal. F. za obdobie od 1.9.2013 do 24.9.2014 vo výške 260,- EUR súd otcovi povoľuje splácať v pravidelných mesačných splátkach po 10,- EUR spolu s bežným výživným k rukám matky maloletej až do zaplatenia.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 4C/388/2010-34 zo dňa 14.1.2011 v časti o výživnom na maloleté deti. V ostatných častiach zostáva rozsudok nezmenený.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka návrhom podaným dňa 13. 04. 2012 na Okresnom súde Pezinok, ktorý bol tunajšiemu súdu predložený na konanie dňa 01. 10. 2013 žiadala, aby súd zvýšil otcovi vyživovaciu povinnosť na každé dieťa zo sumy 50 EUR mesačne na sumu 100 EUR mesačne na každé dieťa z toho dôvodu, že nastali podstatné zmeny odôvodňujúce zvýšenie výživného. Otcovi bola určená vyživovacia povinnosť na deti rozsudkom OS Dunajská Streda č. k. 4C/388/2010-34 zo dňa 14.1.2011 o rozvode manželstva. Otec dieťaťa bol v čase rozvodu manželstva nezamestnaný, bez príjmu, matka poberala rodičovský príspevok.

Matka sa na pojednávaní vyjadrila tak, že sa v plnom rozsahu sa pridrižiava svojich doterajších výpovedí, na svojom návrhu trvá nakoľko otec v čase rozvodu manželstva bol nezamestnaný a samotná sudkyňa ju poučila, že ak zistí, že sa otec zamestnal má podať návrh na zvýšenie výživného. Keďže sa otec zamestnal na základe tohto poučenia podala návrh. Čo sa týka výdavkov na deti a domácnosť tieto súdu predkladá k nahliadnutiu v origináloch a to šekové poukážky zo dňa 17.9.2014 o zaplatení 16,- EUR za mal. F. za pobyt v MŠ a 19,26 EUR za stravu, čo sa týka mal. Y. za stravu 18,- EUR a 6,- EUR za družinu. Taktiež zaplatila v súvislosti s nástupom detí do školy a MŠ za mal. Y. sumu 13,- EUR do fondu ZRPŠ a sumu 20,- EUR za mal. F. za ZRPŠ. Otec detí okrem bežného výživného na mal. deti ničím iným neprispieva či už pri ich osobných sviatkoch alebo Vianočných sviatkoch. Otec deti vôbec nenavštevuje,

nevie si spomenúť, kedy sa naposledy s deťmi stretol. Vzhľadom aj na tieto skutočnosti považuje návrh za opodstatnený. Žije so svojim priateľom, ktorý je zamestnaný a jeho príjem je cca 400,-EUR mesačne. Ja zamestnaná a dosahuje príjem cca 750,- EUR mesačne.

Otec sa na pojednávaní vyjadril, že trvá na návrhu na zmenu zverenia pretože má vytvorené lepšie podmienky na starostlivosť o maloleté deti. V prípade zverenia detí mu bude postačovať keď bude matka prispievať na deti len zákonnými výživným. Pracuje v Dunajskej Stredě ako kuchár, do zamestnania nastupuje o 9:30 hod. a vie zabezpečiť aby boli deti načas v škole a materskej škôlke. Jeho zárobok je 150 EUR mesačne, býva s rodičmi v dome aj so svojim 17 ročným bratom. Rodičia nie sú zamestnaní, sú evidovaní na úrade práce a poberajú dávku v hmotnej núdzi vo výške 60 EUR mesačne. Je pravdou, že matka mu neumožňuje styk s deťmi a terajší priateľ matku údajne pred deťmi vyfackal.

Svoju výpoveď doplnil tak, že dosiaľ nevykonal žiadne úkony, aby sa mohol stretnúť s mojimi deťmi. Keď sa snaží dovolať sa dcéram, niekto vždy vypne telefón. Matka akoby si deti prisvojila. Za dehonestujúce správanie matky považuje, keď moja matka s mojou sestrou chceli ísť navštíviť moje deti a matka so svojou sestrou sa k nim správali dehonestujúco. Je toho názoru, že matka účelovo bráni v tom, aby sa s deťmi stýkal nakoľko mu neumožnila styk s deťmi počas Vianoc, Nového roka, počas ich osobných sviatkov, neumožnila styk ani najbližším príbuzným. Sústavne sa živí brigádnickou činnosťou kde dosahuje zárobok 125,- EUR mesačne. Asi 2 roky udržuje známosť s inou ženou s tým, že sa navzájom navštevujú a v súčasnosti je tehotná, dieťa by sa malo narodiť v 12/2014.

Právny zástupca otca sa vyjadril do spisu zakladá potvrdenie W.. I. X., sekundárneho lekára o tom, že X. F., priateľka otca, je v 20 mesiaci gravidity. Ďalej zakladá doklad o tom, že otec predal svoje motorové vozidlo za 330,-EUR a 300,- EUR zaslal matke detí, tento doklad momentálne nevie založiť do spisu. Otec spláca úvery, ktoré si zobrali za trvania manželstva, tieto momentálne nevie vydokladovať, jedná sa o úvery v nebankových spoločnostiach.

Kolízna opatrovníčka na pojednávaní vypovedala, že navrhuje, aby súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na mal. deti a to z toho dôvodu, že v 9/2013 prišlo k zmene pomerov na strane mal. detí a to tak, že staršia nastúpila do ZŠ a mladšia do MŠ a už táto skutočnosť je dôvodom na zvýšenie vyživovacej povinnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s písomnými dokladmi založenými v spise a to rodnými listami maloletých detí, rozhodnutím OS GA 12P/229/2013, rozsudkom OS Dunajská Streda 4C/388/2010-34 zo dňa 14.1.2011 o rozvode manželstva, správami o zárobku matky, otca, správa kolízneho opatrovníka o prešetrovaných pomeroch v rodinách a pohovoroch s maloletými deťmi.

Výživné určuje súd v čase vydania rozhodnutia. Pri rozhodovaní o zmene výživného je potrebné porovnať okolnosti dôležité pre určovania výživného tak v dobe skoršieho ako i predchádzajúceho určenia výživného.

Podľa § 28 ods. 1 písm. a/ ZR súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Podľa ods. 2 rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

V odseku 1 sa príkladmo vymedzuje obsah rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu (na rozdiel od pôvodného pojmu rodičovských práv, ktorý pokrýval bez ďalšieho upresnenia a rodičovské povinnosti). Vymedzený obsah rodičovských práv a povinností zahŕňa v sebe najmä sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu maloletého dieťaťa, o jeho zdravie, výživu a všestranný vývoj. Premietajú sa tu prvýkrát práva a povinnosti rodičov pri výchove maloletého dieťaťa, zakotvené v príslušných článkoch Dohovoru o právach dieťaťa, oznámeného pod č. 104/1991 Zb. V zmysle uvedeného Dohovoru rodičia sú povinní chrániť záujmy dieťaťa tak, aby sa v každom prípade zabezpečil jeho najlepší záujem (samozrejme uprednostnený pred záujmami rodičov, resp. niektorého z rodičov) ktorý musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, uskutočňovanej napríklad aj súdmi (čl. 3); rozvoj dieťaťa sa má zabezpečiť v najvyššej možnej miere (čl. 6 ods. 2), pričom výchova dieťaťa musí byť zameraná na rozvoj osobnosti dieťaťa, jeho nadania, rozumových a fyzických schopností, na prípravu na aktívny život v dospelom veku a podobne čl. 29)

S poukazom na Dohovor o právach dieťaťa, podľa článku 3 záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Štáty, ktoré sú zmluvou stranou Dohovoru, sa zaväzujú zabezpečiť dieťaťu takú ochranu a starostlivosť, aká je nevyhnutná pre jeho blaho, pričom berú ohľad na práva a povinnosti rodičov, zákonných zástupcov alebo iných jednotlivcov právne za neho zodpovedných, a robia pre to všetky potrebné zákonodarné a správne rozhodnutia.

Podľa článku 27 Dohovoru, štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, uznávajú právo každého dieťaťa na životnú úroveň nevyhnutnú pre jeho telesný, duševný, duchovný mravný a sociálny rozvoj. Rodič(ia) alebo iné osoby, ktoré sa o dieťa starajú nesú v rámci svojich schopností a finančných možností základnú zodpovednosť za zabezpečenie životných podmienok nevyhnutných pre rozvoj dieťaťa.

Podľa § 163 ods. 1, a 2 OSP., rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Podľa § 75 ods.1, prvá veta Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1, prvá veta Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery.

Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona č. 36/2005 Zb. zák. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Vykonaným dokazovaním, doloženými výdavkami matky, správami o zárobkoch účastníkov, oboznámením sa so správou kolízneho opatrovníka o prešetrovaných pomeroch v rodine oboch rodičov, vykonaným pohovorom s maloletými deťmi mal súd za preukázané, že od podania návrhu na konanie, resp. od 01. 09. 2013 prišlo k zmene pomerov najmä u detí tým že staršia začala navštevovať základnú školu, mladšia predškolské zariadenie. V čase určenia vyživovacej povinnosti otcovi tento nepracoval, matka poberala rodičovský príspevok. V súčasnom období je otec zamestnaný ako kuchár s platom 125 EUR mesačne, matka pracuje ako kvalifikárka so zárobkom vo výške cca 690 EUR mesačne. Staršia dcéra navštevuje 1. ročník základnej školy, mladšia dcéra navštevuje predškolské zariadenie. Matka zvýšené výdavky na deti vydokladovala pričom súd akceptoval zvýšené výdavky a dospel k záveru, že sa podstatne zvýšili odôvodnené potreby detí najmä z dôvodu veku detí a s nástupom do školských zariadení. Podľa názoru súdu je povinnosťou otca zvýšiť si legálne príjmy, pretože neobstojí jeho tvrdenie, že nemá na platenie výživného, pričom sa pomery na jeho strane výrazným spôsobom od poslednej úpravy výživného nezmenili. Súd je toho názoru, že otec má povinnosť uprednostniť výdavky na deti ktoré sú primerané jeho potrebám a nie preferovať jeho tzv. neschopnosť platiť výživné. Otec podľa názoru súdu zámerne znižuje svoju životnú úroveň tým, že nevyužíva svoj pracovný potenciál na získanie dostatočne finančne výhodného zamestnania a keďže nepreukázal súdu žiadne také dôvody, ktoré by mu z vážnych zdravotných dôvodov bránili vykonávať legálne ohodnotenú prácu. Súd konštatuje, že aj štátna administratíva sa začala vo zvýšenej miere zaujímať o zamestnávanie tzv. nezamestnateľných pričom otec nepreukázal, že by sa o takýto projekt zaujímal.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd zaviazal otca prispievať na výživu maloletých dcér sumou 80 a 70 EUR mesačne, teda zvýšil výživné na sumu ktorú považoval za primeranú najmä veku detí a uspokojovaniu ich odôvodnených potrieb. Súd je však toho názoru, že aj otec má povinnosť zabezpečovať potreby detí a to nielen v minimálnej miere, ale v takej miere, ktoré zabezpečí deťom aj pokrytie iných ako základných potrieb najmä, keď otec nepreukázal vážne zdravotné problémy a toho vyplývajúce podstatné zníženie pracovnej schopnosti.

Podľa § 163 ods. 1, OSP, rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Otec pobere zárobok vo výške 125 € mesačne, matka pobere zárobok vo výške cca 690 EUR mesačne. Za dôležitú skutočnosť vyhodnotil najmä výpovede maloletých vykonané pri pohovore s kolíznym opatrovníkom, ktoré sa jednoznačne vyjadrili, že otec sa im pri styku nevenuje, odchádza do roboty a

o deti sa starajú starí rodičia, teda týmto otec nepreukázal kvalifikovaný záujem o zmenu výchovných pomerov, vyjadrenia o starostlivosti o deti považuje súd len za účelové aj s ohľadom na tú skutočnosť, že otec žije s inou ženou a súd má za preukázané práve konaním otca, že otec preferuje túto známosť. Súd je toho názoru, že otec by vykonávaním práce kuchára v inom zariadení mohol dosahovať oveľa vyššie zárobky ako u terajšieho zamestnávateľa, keď samotné deti vypovedali pri vykonanom pohovore, že otec odchádza aj počas ich styku v sobotu a nedeľu do zamestnania.

Keďže zmena pomerov nastala u maloletých detí od septembra 2013 s nástupom 1. triedy základnej školy a predškolského zariadenia, súd určil počiatok zmeny platenia výživného od septembra 2013, otec sa dostal s plnením výživné do omeškania. Súd zaviazal otca doplatiť matke výživné vo výške na staršiu dcéru za 13 mesiacov po 30 EUR (390 EUR) a mladšiu dcéru za obdobie 13 mesiacov po 20 EUR (260 EUR) od 01. 09. 2013 do 24. 09. 2014, na obe deti. Súd povolil otcovi zaplatiť zameškané výživné v pravidelných mesačných splátkach rozpočítaných na 36 mesiacov na každé dieťa, pretože podľa názoru súdu, takto určené zročné výživné, nemôže ohroziť jeho životnú otca.

O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 146 ods. 1 písm. a/ OSP, keď žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods.3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods.1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e/ doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Zb. zák. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a v znení a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.